

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ ТА МІЖНАРОДНИХ КОМУНІКАЦІЙ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ**

Руслана КРИВЕНКОВА

**Методичні рекомендації
до практичних занять та самостійної роботи**

ТУРИСТИЧНЕ КРАЇНОЗНАВСТВО

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа / 1013 Hotel, restaurants and catering
Освітня програма	Готельно-ресторанна справа
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород – 2024

Туристичне країнознавство: методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» / 1013 «Hotel, restaurants and catering» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» за освітньою програмою «Готельно-ресторанна справа». Укладач: Р.Ю. Кривенкова. Ужгород: УжНУ, 2024. 39 с.

Укладач:

Кривенкова Руслана Юріївна, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри туризму ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Рецензенти:

Маматова Тетяна Валеріївна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Навчально-наукового інституту державного управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;

Годя Іван Михайлович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

*Схвалено на засіданні кафедри туризму
факультету туризму та міжнародних комунікацій
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(протокол № від « » 2024 року)*

*Рекомендовано до друку науково-методичною комісією
факультету туризму та міжнародних комунікацій
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(протокол № від « » 2024 року)*

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Тема 1. Етапи розвитку країнознавчих знань та інституціоналізація країнознавства	7
Тема 2. Категорії туристичного країнознавства	8
Тема 3. Основні концепти просторово-територіальної організації країн світу	9
Тема 4. Національна держава та міжнародний туризм у вимірах глобалізації	10
Тема 5. Туристичний імідж країни	11
Тема 6. Характеристика Європейського туристичного макрорегіону	12
Тема 7. Характеристика Азіатсько-Тихоокеанського туристичного макрорегіону	13
Тема 8. Характеристика Американського туристичного макрорегіону	14
Тема 9. Характеристика Африканського туристичного макрорегіону	15
Тема 10. Характеристика Близькосхідного туристичного макрорегіону	17
Тестові завдання	18
Тематика рефератів	28
Термінологічний словник	30
Рекомендовані джерела інформації	33
Додатки	37
Додаток А. План порівняльної туристично-країнознавчої таблиці	38

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вивчення навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство» є формування знань щодо методики та особливостей комплексного дослідження туристичної індустрії країн і регіонів світу, даних про основні види туристичних ресурсів різних держав, найголовніші туристичні центри та регіони світу, особливості функціонування сфери туризму у країнах світу. Навчальна дисципліна «Туристичне країнознавство» є одним з професійно-орієнтованих курсів програми підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Готельно-ресторанна справа» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та займає провідне місце в циклі навчальних дисциплін загальної підготовки.

Завданнями навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство», що забезпечують досягнення мети та формування програмних результатів навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, є такі:

- засвоєння теоретико-методологічних основ туристичного країнознавства;
- вивчення історії становлення й розвитку туристичної галузі в різних державах, аналітична оцінка формування та розвитку складових частин туристичного потенціалу країн світу;
- формування в здобувачів вищої освіти фахового розуміння специфіки розвитку туризму в різних туристичних регіонах і державах;
- дослідження причинно-наслідкових зв'язків у формуванні основних туристичних центрів світу;
- висвітлення тенденцій розвитку туризму в основних регіонах світу;
- вироблення вмінь у здобувачів вищої освіти щодо надання туристично-країнознавчої характеристики держав світу;
- формування практичних навичок роботи здобувачів вищої освіти щодо створення туристичних маршрутів територією різних країн світу, що є необхідним для майбутньої роботи в туристичних фірмах.

Предметом виступає система наукових знань дослідження країн світу, вивчення їхнього туристичного потенціалу та основних туристичних ресурсів.

Відповідно до освітньої програми «Готельно-ресторанна справа», вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК. Здатність розв'язувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності й характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння сутності та принципів розвитку суспільства, природи і мислення та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань, вести здоровий спосіб життя.

ЗК03. Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу, синтезу, встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами, прогнозування й оцінки.

ЗК04. Здатність самостійно проводити дослідження, опановувати нові сучасні знання та застосовувати їх у практичній діяльності.

ЗК06. Навички використання інформаційних технологій для пошуку, систематизації та аналізу даних (інформації) з різних джерел.

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК09. Толерантність та ціннісне ставлення до мультикультурності.

ЗК11. Здатність до креативного генерування ідей та адаптації для ефективної діяльності у невизначених ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК 01. Розуміти предметну область і особливості розміщення та використання рекреаційних ресурсів за регіонами світу, оцінювати потенціал розвитку галузі гостинності з урахуванням потреб всіх можливих сегментів ринку.

СК 02. Здатність аналізувати ситуацію, що склалася на ринку, виокремлювати закономірності його функціонування, прогнозувати тенденції і перспективи розвитку, як на національному так і світовому ринку готельно-ресторанної галузі, встановлювати взаємозв'язок між соціально-економічними процесами, що відбуваються та розвитком індустрії гостинності у країні.

СК 13. Здатність виявляти, визначати й оцінювати ознаки, властивості і показники якості продукції та послуг, що впливають на рівень задоволеності потреб споживачів у сфері гостинності.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Готельно-ресторанна справа», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Когнітивна (пізнавальна) сфера	
Вміти застосовувати на практиці знання предметної області й суміжних наук та управляти своїм навчанням у професійній сфері індустрії гостинності.	ПРН 3
Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території та визначати стратегії його розвитку.	ПРН 4
Розуміти особливості організації рекреаційно-туристичного простору і вимоги до інфраструктури закладів харчування та розміщення.	ПРН 14
Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.	ПРН 18
Виявляти проблемні ситуації та прогнозувати ймовірні ризики.	ПРН 19
Проявляти толерантність до індивідуального і культурного різноманіття.	ПРН 23
Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.	ПРН 24

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами вищої освіти після опанування навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Вміти застосовувати на практиці базові поняття з теорії туристичного країнознавства. Знати принципи організації туристичних маршрутів територією різних країн світу та розуміти аспекти туристичної діяльності суб'єктів міжнародного ринку туристичних послуг.	ПРН 3
Вміти робити аналіз туристично-рекреаційного потенціалу окремих країн, регіонів та континентів і визначати стратегії їхнього розвитку в світі	ПРН 4
Аналізувати та оцінювати статистичні та текстові джерела для визначення загальних рис і відмінностей у розташуванні, складі та особливостях організації рекреаційно-туристичного простору туристичних макрорегіонів світу, аналізувати наявної інфраструктури закладів харчування та розміщення у країнах світу	ПРН 14
Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.	ПРН 18
Аналізувати проблемні ситуації, пов'язані з геополітичним положенням країн світу та туристичних макрорегіонів, прогнозувати ймовірні ризики для туристично-рекреаційної галузі в різних країнах світу. Аналізувати статистичні, картографічні та різного роду текстові наукові джерела, складати діаграми, графіки, таблиці, що показують структуру, суттєві ознаки, зв'язки туристичних об'єктів у різних країнах світу; складати порівняльну туристично-країнознавчу характеристику двох країн на основі різноманітних джерел знань за визначеним планом; рекомендувати і пропонувати певні рішення щодо розвитку туристичних районів у різних країнах світу. Здійснювати власні умовисновки щодо пропозицій розроблення нових проектів у сфері індустрії країн світу.	ПРН 19
Вміти проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття в країнах світу, у яких проживає багато етнічних меншин. Вміти професійно, толерантно вести міжнародні комунікації зі споживачами туристичних послуг у різних країнах світу. Вільно володіти кількома іноземними мовами для спроможності конкурентноздатності на світовому ринку праці.	ПРН 23

Змістовий модуль 1

Теорія та методологія туристичного країнознавства

Тема 1. Етапи розвитку країнознавчих знань та інституціоналізація країнознавства

Питання для обговорення

1. Стихійно-описовий період.
2. Період формування основ класичного країнознавства (XVII – перша половина XIX ст.).
3. Період «університетського країнознавства».
4. Антропогеографічна країнознавча школа. Французька школа країнознавства.
5. Формування українського національного країнознавства, основні здобутки вітчизняних науковців.

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи:

1. Накресліть схему «Внутрішня структура країнознавства», показавши в ній місце «туристичного країнознавства».
2. Визначте основні риси стихійно-описового періоду в туристичному країнознавстві.
3. Проаналізуйте період формування основ класичного країнознавства (XVII – перша половина XIX ст.).
4. Підготуйте презентацію на тему: «Формування українського національного країнознавства, основні здобутки вітчизняних науковців».
5. Обґрунтуйте, які чинники сприяли розвитку «університетського країнознавства» в країнах Європи».
6. Проаналізуйте основні напрями досліджень французької школи країнознавства.

Джерела:

1. Будз М. Д., Мартинюк В. О., Постоловський Р. М., Троян С. С. Комплексне країнознавство (основні поняття, категорії, країни, персоналії): словник-довідник. К.: ПП Самборський І.О., 2003. 256 с.
2. Клапчук В. М. Туристичне країнознавство (лекції): навч.-метод. посіб. для студ. спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Івано-Франківськ, 2023. 177 с.
3. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Ганич Н. М. Міжнародний туризм і сфера послуг: підруч. К.: Знання, 2008. 661 с.
4. Мальська М. П., Паньків Н. М., Ховалко А. Б. Світовий досвід розвитку туризму. К.: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2017. 244 с.
5. Масляк П. О. Країнознавство: підруч. 2-ге вид., випр. К.: Знання, 2008. 292 с.
6. Парфіненко А. Ю. Туристичне країнознавство як навчальна та наукова дисципліна. *Географія та туризм: наук. зб.* / Ред. кол.: Я. Б. Олійник (відп. ред.) та ін. К.: Альтерпрес, 2010. Вип.6. С. 90 – 96.

7. Просторова організація туристично-рекреаційної сфери регіону: монографія / за ред. В. В. Паппа. Мукачево: Редакційно-видавничий центр МДУ, 2016. 268 с.

8. Туристичне країнознавство: підруч. / за ред. А. Ю. Парфіненка, В.І. Сідорова, О.О. Любіцевої. 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2015. 552 с.

9. Уварова Г. Ш., Мелько О. Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2022. 410 с.

Тема 2. Категорії туристичного країнознавства

Питання для обговорення

1. Політична карта світу як основа країнознавчих знань.
2. Етапи формування політичної карти світу.
3. Етнічна карта світу.
4. Лінгвістична карта світу.
5. Релігійна карта світу.

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи:

1. Поясніть значення терміну «політична карта світу» та чому саме політична карта світу є основою країнознавчих досліджень.
2. Визначте основні етапи формування політичної карти світу.
3. Охарактеризуйте основні принципи етнічної карти світу.
4. Підготуйте реферат (за власним вибором) на теми: «Основні райони поширення релігійного туризму в Європі», «Лінгвістична карта світу», «Особливості етнічного туризму в Азії».
5. Розробіть й презентуйте тему «Лінгвістична карта» в одній із зарубіжних країн: Швейцарія, США, Канада, Великобританія, Франція, ФРН, Італія, Китай (вибір країни – довільний).

Джерела:

1. Будз М. Д., Мартинюк В. О., Постоловський Р. М., Троян С. С. Комплексне країнознавство (основні поняття, категорії, країни, персоналії): словник-довідник. К.: ПП Самборський І.О., 2003. 256 с.
2. Жук П., Мазур Н., Соломонюк Р., Турчак Р. Етнополітична карта світу ХХІ століття. Тернопіль, 2000. 238 с.
3. Клапчук В. М. Туристичне країнознавство (лекції): навч.-метод. посіб. для студ. спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Івано-Франківськ, 2023. 177 с.
4. Любіцева О. О. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму: навч. посіб. К.: Альтерпрес, 2008. 436 с.
5. Мальська М. П., Паньків Н. М., Ховалко А. Б. Світовий досвід розвитку туризму. К.: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2017. 244 с.
6. Туристичне країнознавство: підруч. / за ред. А. Ю. Парфіненко, В.І. Сідорова, О.О. Любіцевої. 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2015. 552 с.
7. Уварова Г.Ш., Мелько О.Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2022. 410 с.

Тема 3. Основні концепти просторово-територіальної організації країн світу

Питання для обговорення

1. Уявлення про географічне положення країни.
2. Основні ознаки географічного положення.
3. Поняття «територія» та «простір» у туристичному країнознавстві. Склад та параметри території країни.
4. Кордони держав: їхні функції та класифікація. Делімітація та демаркація державних кордонів.
5. Особливості адміністративно-територіального устрою країн світу. Поділ країн за формою адміністративно-територіального устрою, формою державного правління, типом політичного режиму.
6. Столиці в туристичному країнознавстві. Види столиць.

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи:

1. Дайте характеристику географічного положення України.
2. Зробіть презентацію на тему: «Види столиць у світі», «Класифікація та функції державних кордонів», «Основні ознаки географічного положення країн світу» (на вибір).
3. Назвіть склад та параметри території країни.
4. Обґрунтуйте значення та роль особливостей географічного положення для розвитку туристично-рекреаційної та готельно-ресторанної сфер країн світу на прикладі конкретних держав.
5. Проаналізуйте роль особливостей адміністративно-територіального устрою, форм державного правління країн світу для розвитку різних видів туризму на прикладі конкретних держав.

Джерела:

1. Блій Г. де, Муллер П., Шаблій О. Географія: світи, регіони, концепти / Пер. з англ. К.: Либідь, 2004. 740 с.
2. Будз М. Д., Мартинюк В. О., Постоловський Р. М., Троян С. С. Комплексне країнознавство (основні поняття, категорії, країни, персоналії): словник-довідник. К.: ПП Самборський І.О., 2003. 256 с.
3. Клапчук В. М. Туристичне країнознавство (лекції): навч.-метод. посіб. для студ. спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Івано-Франківськ, 2023. 177 с.
4. Країнознавство: теорія та практика : підруч. / за ред. М. П. Мальської, Н. В. Антонюк, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. К.: ЦУЛ, 2012. 528 с.
5. Мальська М. П., Паньків Н. М., Ховалко А. Б. Світовий досвід розвитку туризму. К.: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2017. 244 с.
6. Масляк П. О. Країнознавство: підруч. 2-ге вид., випр. К.: Знання, 2008. 292 с.
7. Просторова організація туристично-рекреаційної сфери регіону: монографія / за ред. В. В. Папп. Мукачєво: Редакційно-видавничий центр МДУ, 2016. 268 с.

8. Редько В. Є. Туристичне країнознавство. Курс лекцій. Донецьк: ДонНУЕТ, 2011. 223 с.
9. Туристична політика зарубіжних країн: підруч. / за ред. А. Ю. Парфіненка. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. 220 с.
10. Туристичне країнознавство: підруч. / за ред. А. Ю. Парфіненко, В. І. Сідорова, О. О. Любіцевої. 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2015. 552 с.
11. Уварова Г. Ш., Мелько О. Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2022. 410 с.

Тема 4. Національна держава та міжнародний туризм у вимірах глобалізації

Питання для обговорення

1. Національна держава в умовах глобалізації.
2. Туризм як особливий вияв глобалізації сучасного світу та чинник консолідації суспільства на території окремої держави.
3. Парадигма туризму XXI століття.

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи:

1. Обґрунтуйте, яке значення мають туристичні особливості країни для збереження унікальності національної держави в глобалізаційних умовах.
2. Окресліть перспективи розвитку туризму як особливого вияву глобалізації в сучасних умовах
3. Проаналізуйте парадигму туризму XXI століття.
4. Підготуйте презентацію на тему: «Глобалізаційні тенденції в сучасній індустрії гостинності».
5. Обґрунтуйте, як розвиток туризму може стати чинником консолідації суспільства на території держави? Наведіть конкретні приклади країн світу.

Джерела:

1. Клапчук В. М. Туристичне країнознавство (лекції): навч.-метод. посіб. для студ. спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Івано-Франківськ, 2023. 177 с.
2. Кузик С. П. Географія туризму: навч. посіб. К.: Знання, 2011. 271 с.
3. Масляк П.О. Країнознавство: підруч. для студ. та викл. вищ. навч. закл. К.: Знання, 2008. 292 с.
4. Міжнародні інтеграційні процеси сучасності: монограф. / за ред. А.С. Філіпенко та ін. К.: Знання України, 2004. 304 с.
5. Туристичне країнознавство: підруч. / за ред. А. Ю. Парфіненко, В.І. Сідорова, О.О. Любіцевої. 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2015. 552 с.
6. Філіпенко А. С. Цивілізаційні виміри економічного розвитку К.: Знання, 2002. 190 с.
7. Цапок С. Етнодемографічна картина сучасного світу (енциклопедичне дослідження). Львів: ІРД НАН України, 2007. 418 с.
8. Уварова Г. Ш., Мелько О. Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2022. 410 с.

Тема 5. Туристичний імідж країни

Питання для обговорення

1. Поняття «образ», «імідж», «бренд» країни: ієрархія, сутність, властивості та специфіка застосування.
2. Функції та стани туристичного іміджу країни.
3. Методологічні основи створення туристичного іміджу країни.
4. Механізми реалізації іміджевої політики.

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи:

1. Обґрунтуйте, яке значення для підготовки працівників у туристично-рекреаційній та готельно-ресторанній сферах мають вміння та здібності формування туристичного іміджу країни.
2. Проаналізуйте та порівняйте основні технології створення туристичного іміджу в різних країнах світу (на вибір здобувачів вищої освіти).
3. Підготуйте презентацію на тему: «Туристичний імідж ... (країни на вибір)».
4. Обґрунтуйте, які чинники сприяли формуванню туристичного бренду Франції? Який зміст ви вкладаєте у поняття «туристичний бренд»?
5. Прокоментуйте властивості та специфіку застосування технологій туристичного іміджу в США та Японії.
6. Охарактеризуйте та порівняйте механізм реалізації іміджевої політики в Великобританії та Іспанії.

Джерела:

1. Босовська М. В. Інтеграційні процеси в туризмі: монограф. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 832 с.
2. Голод А. Безпека регіональних туристичних систем: теорія, методологія та проблеми гарантування: монограф. Львів: ЛДУФК, 2017. 340 с.
3. Клапчук В. М. Туристичне країнознавство (лекції): навч.-метод. посіб. для студ. спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Івано-Франківськ, 2023. 177 с.
4. Корж Н. В. Управління туристичними DESTINATION: підруч. Вінниця: «ПП«ТД Едельвейс і К», 2017. 322 с.
5. Семенов В. Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. / Одеський нац. екон. ун-т. 2-ге вид., доп. та випр. Херсон: Грінь Д. С., 2013. 392 с.
6. Теоретичні основи країнознавства: підруч. / за ред. Н. В. Антонюк, М. П. Мальської, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. К.: Знання, 2011. 326 с.
7. Туристичне країнознавство: підруч. / за ред. А. Ю. Парфіненко, В. І. Сідорова, О. О. Любіцевої. 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2015. 552 с.
8. Уварова Г. Ш., Мелько О. Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2022. 410 с.

Змістовий модуль 2

Туристичні регіони та країни світу

Тема 6. Характеристика Європейського туристичного макрорегіону

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика Європейського макрорегіону.
2. Туристичні країни Північної Європи.
3. Туристичні країни Західної Європи.
4. Туристичні країни Центральної та Східної Європи.
5. Туристична політика країн Центрально-Східної Європи: досвід для України.
6. Туристичні країни Західного Середземномор'я та Південної Європи.

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи:

1. На контурній карті позначте межі туристичних субрегіонів Європи за версією Всесвітньої туристичної організації (UNWTO) та підпишіть їх назви. У межах кожного субрегіону виділіть країну-лідера за потужністю туристичних потоків та розвитком туристично-рекреаційної та готельно-ресторанної сфер, позначте кількість міжнародних туристичних прибуттів (в млн. туристів). Вкажіть чинники, які сприяли розвитку індустрії гостинності у вказаних країнах.

2. Проаналізуйте динаміку туристичних прибуттів в розрізі туристичних субрегіонів Європи.

3. Яка частка Європейського туристичного макрорегіону в світових туристичних потоках станом на 2023 р. Як вона змінилася порівняно з 2019 р.?

4. Який субрегіон Європи приймає найбільше туристів? Яка його частка в туристичних потоках в масштабах Європи, світу?

5. Який субрегіон Європи продемонстрував найбільше зростання туристичних потоків у 2023 р. порівняно з 2019 р.?

6. На контурній карті позначте райони розвитку гірського, пляжно-купального та екологічного туризму в Європі.

7. Підготуйте мультимедійну презентацію або повідомлення про один із основних районів туризму в Європі за варіантами:

- a. Перший варіант – Гірський туризм
- b. Другий варіант – Пляжно-купальний туризм
- i. Третій варіант – Екологічний туризм (за одним із природних об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО).

8. Заповніть таблицю (Країна; Назва природного туристичного об'єкту; Назва історико-культурного туристичного об'єкту), за допомогою карт атласу та інтерактивної карти об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (<http://whc.unesco.org/en/list/en/news/1049/en/list>), вказавши назви природних та історико-культурних туристичних об'єктів, які сприяють розвитку туристично-рекреаційної та готельно-ресторанної сфер країн Північної Європи.

9. На прикладі діяльності одного із туроператорів, ознайомтесь із довідником по країнах та пам'яткою туристу, що подорожує до:
а) Великобританії; https://joinup.ua/a_section/obshhie-svedeniya/?country=great-

britain б) Фінляндії https://joinup.ua/a_section/obshhie-svedeniya/?country=finlyandiya. Порівняйте туристичні особливості зазначених країн, візові формальності для туристів та розвиток готельно-ресторанної сфери.

Джерела:

1. Клапчук В. М. Туристичне країнознавство (лекції): навч.-метод. посіб. для студ. спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Івано-Франківськ, 2023. 177 с.
2. Мальська М. П., Гамкало М. З., Бордун О. Ю. Туристичне країнознавство. Європа: навч. посіб. 2-ге вид. К., 2010. 224 с.
3. Стафійчук В. І., Малиновська О. Ю. Туристичне країнознавство: туристичні ресурси світу. Європа, Азія, Австралія та Океанія: навч. посіб. К.: Альтерпрес, 2009. 427 с.
4. Теоретичні основи країнознавства: підруч. / за ред. Н. В. Антонюк, М. П. Мальської, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. К.: Знання, 2011. 326 с.
5. Туристичне країнознавство: підруч. / за ред. А. Ю. Парфіненка, В. І. Сідорова, О. О. Любіцевої. 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2015. 552 с.
6. Уварова Г. Ш., Мелько О. Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2022. 410 с.
7. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. URL: <https://www.unwto.org/>
8. Офіційний сайт Світової спадщини ЮНЕСКО. URL: <https://whc.unesco.org/en/tourism/>
9. World Tourism Organization, International Tourism Highlights. Edition. Madrid, 2019. UNWTO: <https://www.unwto.org/publication/international-tourism-highlights-2019-edition>

Тема 7. Характеристика Азіатсько-Тихоокеанського туристичного макрорегіону

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону.
2. Туристичні країни Східної Азії.
3. Туристичні країни Південно-Східної Азії.
4. Туристичні країни Південної Азії.
5. Туристичні країни Австралії та Океанії.

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи:

1. Дайте характеристику Азіатсько-Тихоокеанському макрорегіону.
2. Розробіть рекламний тур «Подорожуйте країнами Східної Азії». На контурній карті підпишіть образну назву тематичного туру, пунктиром позначте маршрут та підпишіть основні туристичні пам'ятки, через які він пролягає.
3. Заповніть таблицю (Країна; Назва природного туристичного об'єкту; Назва історико-культурного туристичного об'єкту), за допомогою карт атласів та інтерактивної карти об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (<http://whc.unesco.org/en/list/en/news/1049/en/list>) вказавши назви природних та

історико-культурних туристичних об'єктів привабливих для туристів країн Південно-Східної Азії.

4. Порівняйте розвиток туристично-рекреаційної та готельно-ресторанної сфер в Індії, Китаї, Японії, візові формальності для туристів у вказаних країнах.
5. Проаналізуйте розвиток різновидів туризму в країнах Південної Азії.
6. Обґрунтуйте туристичну унікальність Австралії та Океанії.

Джерела:

1. Ігнат'єв П. М. Країнознавство. Країни Азії: навч. посіб. Чернівці: Книги-XXI, 2004. 384 с.
2. Клапчук В. М. Туристичне країнознавство (лекції): навч.-метод. посіб. для студ. спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Івано-Франківськ, 2023. 177 с.
3. Корж Н. В. Управління туристичними дестинаціями: підруч. Вінниця: «ПП«ТД Едельвейс і К», 2017. 322 с.
4. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Ганич Н. М. Міжнародний туризм і сфера послуг: підруч. К.: Знання, 2008. 661 с.
5. Мальська М. П., Паньків Н. М., Ховалко А. Б. Світовий досвід розвитку туризму. К.: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2017. 244 с.
6. Стафійчук В. І., Малиновська О. Ю. Туристичне країнознавство: туристичні ресурси світу. Європа, Азія, Австралія та Океанія: навч. посіб. К.: Альтерпрес, 2009. 427 с.
7. Туристичне країнознавство: підруч. / за ред. А. Ю. Парфіненко, В. І. Сідорова, О. О. Любіцевої. 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2015. 552 с.
8. Уварова Г. Ш., Мелько О. Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2022. 410 с.
9. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. URL: <https://www.unwto.org/>
10. Офіційний сайт Світової спадщини ЮНЕСКО. URL: <https://whc.unesco.org/en/tourism/>

Тема 8. Характеристика Американського туристичного макрорегіону

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика Американського макрорегіону.
2. Туристичні країни Північної й Центральної Америки.
3. Туристичні країни Карибського басейну.
4. Туристичні країни Південної Америки.

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи:

1. Скласти туристичний маршрут країнами Північної Америки (з переліком туристичних пам'яток, які варто відвідати), який мав би попит (обрати один із варіантів): а) у дитячому туризмі; б) у молодіжному туризмі; в) у сімей з дітьми. Обґрунтуйте свій вибір. На контурній карті підпишіть образну назву тематичного туру, пунктиром позначте маршрут та підпишіть основні туристичні пам'ятки, через які він пролягає.

2. Обґрунтуйте, яке значення туристично-рекреаційна та готельно-ресторанна сфери відіграють для країн Південної Америки
3. Розробка рекламного буклету «Подорожуйте Канадою». На контурній карті підпишіть образну назву тематичного туру, пунктиром позначте маршрут та підпишіть основні туристичні пам'ятки, через які він пролягає. Варіанти завдань:
 4. а) водний туризм;
 5. б) гірський туризм;
 6. в) лікувально-оздоровчий туризм.
5. Окресліть перспективи розвитку туризму в країнах Карибського басейну.
6. Проаналізуйте та порівняйте перспективи розвитку та існуючі проблеми туристично-рекреаційної галузі Північної й Центральної Америки.
7. Підготуйте презентацію на тему: «Туристична унікальність Американського туристичного макрорегіону».
8. Обґрунтуйте, які чинники сприяли розвитку різних видів туризму на території Американського туристичного макрорегіону?

Джерела:

1. Клапчук В. М. Туристичне країнознавство (лекції): навч.-метод. посіб. для студ. спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Івано-Франківськ, 2023. 177 с.
2. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Ганич Н. М. Міжнародний туризм і сфера послуг: підруч. К.: Знання, 2008. 661 с.
3. Мальська М.П., Паньків Н.М., Ховалко А.Б. Світовий досвід розвитку туризму. К. : Вид-во «Центр навчальної літератури», 2017. 244 с.
4. Семенов В. Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. / Одеський нац. екон. ун-т. 2-ге вид., доп. та випр. Херсон: Грінь Д. С., 2013. 392 с.
5. Туристичне країнознавство: підруч. / за ред. А. Ю. Парфіненко, В. І. Сідорова, О.О. Любіцевої. 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2015. 552 с.
6. Уварова Г. Ш., Мелько О. Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2022. 410 с.
7. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. URL: <https://www.unwto.org/>
8. Офіційний сайт Світової спадщини ЮНЕСКО. URL: <https://whc.unesco.org/en/tourism/>

Тема 9. Характеристика Африканського туристичного макрорегіону

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика Африканського макрорегіону.
2. Туристичні країни Західної Африки.
3. Туристичні країни Південно-Східної та Південної Африки.
4. Туристичні країни Північної Африки.

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи:

1. Заповніть таблицю (Країна; Назва природного туристичного об'єкту; Назва історико-культурного туристичного об'єкту), за допомогою карт атласів та інтерактивної карти об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (<http://whc.unesco.org/en/list//en/news/1049/en/list>) вказавши назви природних та історико-культурних туристичних об'єктів привабливих для туристів та сприятливих для розвитку туристично-рекреаційної та готельно-ресторанної сфер країн Південної Африки.
2. Охарактеризуйте основні туристичні особливості країн Західної Африки.
3. Порівняйте розвиток різних видів туризму на території країн Африканського макрорегіону.
4. Підготуйте реферат (за власним вибором) на теми: «ПАР – туристична перлина Африканського макрорегіону», «Туристичні особливості країн Південно-Східної Африки».
5. Визначте напрями вдосконалення управління туристично-рекреаційною та готельно-ресторанними сферами на прикладі країн Африканського туристичного макрорегіону.
6. Розробіть й презентуйте тему «Розвиток готельно-ресторанної сфери» в одній із зарубіжних країн: ПАР, Туніс, Марокко» (Вибір країни – довільний).

Джерела:

1. Клапчук В. М. Туристичне країнознавство (лекції): навч.-метод. посіб. для студ. спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Івано-Франківськ, 2023. 177 с.
2. Любіцева О. О. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму: навч. посіб. К.: Альтерпрес, 2008. 436 с.
3. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Ганич Н. М. Міжнародний туризм і сфера послуг: підруч. К.: Знання, 2008. 661 с.
4. Мальська М. П., Паньків Н. М., Ховалко А. Б. Світовий досвід розвитку туризму. К.: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2017. 244 с.
5. Семенов В. Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. / Одеський нац. екон. ун-т. 2-ге вид., доп. та випр. Херсон: Грін Д. С., 2013. 392 с.
6. Туристичне країнознавство: підруч. / за ред. А. Ю. Парфіненко, В. І. Сідорова, О. О. Любіцевої. 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2015. 552 с.
7. Уварова Г. Ш., Мелько О. Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2022. 410 с.
8. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. URL: <https://www.unwto.org/>
9. Офіційний сайт Світової спадщини ЮНЕСКО. URL: <https://whc.unesco.org/en/tourism/>

Тема 10. Характеристика Близькосхідного туристичного макрорегіону

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика Близькосхідного макрорегіону.
2. Туристичні країни Близькосхідного макрорегіону.
3. Єгипет як ключовий туристичний напрямок Близькосхідного макрорегіону.

Завдання для самостійної та індивідуальної роботи:

1. Дайте характеристику Єгипту як ключового туристичного напрямку Близькосхідного макрорегіону.
2. Назвіть види туризму, які поширені на території країн Близькосхідного туристичного макрорегіону.
3. Обґрунтуйте врахування особливостей географічного положення країн Близькосхідного туристичного макрорегіону на розвиток готельно-ресторанної сфери.
4. Проаналізуйте роль туристично-рекреаційної та готельно-ресторанної сфер для розвитку економіки країн Близькосхідного регіону.
5. Підготуйте презентацію на тему: «Туристична унікальність Лівану».

Джерела:

1. Клапчук В. М. Туристичне країнознавство (лекції): навч.-метод. посіб. для студ. спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Івано-Франківськ, 2023. 177 с.
2. Любіцева О. О. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму: навч. посіб. К.: Альтерпрес, 2008. 436 с.
3. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Ганич Н. М. Міжнародний туризм і сфера послуг: підруч. К.: Знання, 2008. 661 с.
4. Мальська М. П., Паньків Н. М., Ховалко А. Б. Світовий досвід розвитку туризму. К.: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2017. 244 с.
5. Смаль І. В. Туристичні ресурси світу. Ніжин: Видавництво Ніжинського державного університету ім. М. Гоголя, 2010. 336 с.
6. Туристичне країнознавство: підруч. / за ред. А. Ю. Парфіненко, В. І. Сідорова, О.О. Любіцевої. 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2015. 552 с.
7. Уварова Г. Ш., Мелько О. Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2022. 410 с.
8. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. URL: <https://www.unwto.org/>
9. Офіційний сайт Світової спадщини ЮНЕСКО. URL: <https://whc.unesco.org/en/tourism/>

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Напрямки розвитку туристичного країнознавства на сучасному етапі:
 - а) природно-історичне та економіко-демографічне;
 - б) природно-історичне та соціально-економічне;
 - в) історико-географічне та соціально-економічне.
2. Туристичне країнознавство – це:
 - а) навчальна дисципліна, яка комплексно вивчає країни й регіони світу;
 - б) навчальна дисципліна, яка комплексно вивчає відмінності між країнами світу;
 - в) навчальна дисципліна, яка комплексно вивчає країни та їхні туристичні об'єкти.
3. Об'єктом вивчення туристичного країнознавства є:
 - а) країни, як основні одиниці сучасної соціально-політичної організації світу;
 - б) специфічні просторові аспекти туризму у світі;
 - в) просторова організація і розвиток туризму в окремих країнах.
4. Предмет туристичного країнознавства:
 - а) вивчення окремих регіонів, системи економічних зв'язків між регіонами;
 - б) вивчення конкретних територій, соціально-економічні й етнокультурні явища, туристичні ресурси країни;
 - в) вивчення розміщення туристичних об'єктів у різних країнах світу.
5. Основна мета туристичного країнознавства – це:
 - а) здійснення нових прогресивних зрушень у туристичній діяльності окремих країн;
 - б) вирішення актуальних проблем територіального планування і розвитку туристичної діяльності;
 - в) ознайомлення із глобальною трансформацією всіх країн світу в умовах посилення взаємозалежності національних економік, світових інтеграційних процесів.
6. З якими науками пов'язане туристичне країнознавство?
 - а) системою економічних, географічних, соціологічних, політологічних наук;
 - б) системою економічних, регіональних, математичних, культурологічних наук;
 - в) системою геополітичних, географічних, біологічних, демографічних наук.
7. Географічне положення – це розміщення певного об'єкта відносно...
 - а) полюсів світу та великих ділянок суходолу;
 - б) екватора та океанів;
 - в) усіх географічних об'єктів.
8. Територіальні відносини в реальному просторі – це відносини...
 - а) економіко-географічні;
 - б) фізико-географічні;
 - в) соціально-географічні.

9. Суверенне політичне утворення з певною територією, господарством та політичною владою – це:

- а) колонія;
- б) держава;
- в) країна.

10. За галузевою структурою зайнятості або за галузевою структурою ВВП країни розподіляються на:

- а) аграрні, індустріальні, постіндустріальні, аграрно-індустріальні (індустріально-аграрні);
- б) аграрні, промислові, постіндустріальні, аграрно-індустріальні (індустріально-аграрні);
- в) індустріальні, постіндустріальні, аграрно-індустріальні (індустріально-аграрні).

11. До країн «великої вісімки» належали такі країни:

- а) США, Швеція, Франція, Великобританія, Італія, ПАР, Канада;
- б) США, Нідерланди, ФРН, Франція, Великобританія, Швейцарія, Канада, Китай;
- в) США, Японія, ФРН, Франція, Великобританія, Італія, Канада.

12. Форма правління, при якій верховна державна влада формально (цілком або частково) зосереджена в руках одноособового керівника держави є:

- а) республікою;
- б) монархією;
- в) протекторатом.

13. Столиці країн світу за походженням бувають...

- а) історичні, політичні, ситуаційні;
- б) родові, історичні, штучні, ситуаційні, політичні;
- в) родові, історичні, політичні.

14. Уявлення про різні цивілізації було введено:

- а) С. Хантінгтоном;
- б) С. Рудницьким;
- в) А. Тойнбі.

15. Скільки локальних цивілізацій виділив А. Тойнбі?

- а) 5;
- б) 8;
- в) 21.

16. С. Хантінгтон вказує на існування в історії найважливіших цивілізацій:

- а) 12;
- б) 5;
- в) 4.

17. Глобалізація – це:

- а) процес формування інтегрованої та взаємозалежної світової економіки, поширення певних економічних явищ у господарствах усіх країн;
- б) організація верховної державної влади, порядок утворення її органів та їхня взаємодія з населенням;
- в) формування єдиної світової економіки.

18. В основі розвитку глобалізації лежать чинники:

- а) макроекономічні;
- б) регіональні;
- в) мікроекономічні.

19. Міжнародні організації поділяють на:

- а) політичні, економічні та змішані;
- б) географічні, політичні, соціальні;
- в) економічні, змішані та міждержавні.

20. Згідно з загальними критеріями регіоналізації відмінності об'єднують у три групи:

- а) природні, історичні й соціально-економічні;
- б) природні, історичні і соціально-демографічні;
- в) природні, історичні, соціально-політичні.

21. Поняття «регіон» використовують:

- а) для позначення району, області, території, частини країни, що вирізняється сукупністю природних або історико-географічних умов, і національним складом населення;
- б) для означення місцевості, що вирізняється за географічними, економічними, адміністративними та іншими ознаками;
- в) для визначення шляхів оптимізації регіональної економіки відповідно до певних факторів з урахуванням закономірностей і принципів.

22. Яку групу яких із перелічених нижче цивілізацій виділив саме А.Д. Тойнбі?

- а) візантійська, ісламська, індуїстська, далекосхідна, китайська, японо-корейська, західна;
- б) західна, християнська, ісламська, далекосхідна, японо-корейська;
- в) ісламська, іудаїстська, далекосхідна, візантійська, японо-корейська, китайська, західна.

23. Верховний законодавчий орган ФРН – це:

- а) Парламент, що складається із двох палат бундестагу та бундесрату;
- б) Глава держави – федеральний президент;
- в) Уряд, очолюваний федеральним канцлером.

24. Ступінь урбанізації у ФРН

- а) середня 60-65%;
- б) низька 20-35%;
- в) висока 80-90%.

25. Яке місце займає ФРН за розмірами ВВП у світовій економіці?
- а) четверте;
 - б) п'яте;
 - в) шосте.
26. До якої форми правління відноситься Італія?
- а) монархія;
 - б) президентська республіка;
 - в) парламентська республіка.
27. На території Італії розташована така карликова країна:
- а) Андорра;
 - б) Сан-Марино;
 - в) Ліхтенштейн.
28. За покладами яких природних ресурсів Італія посідає одне з перших місць у світі?
- а) ртуті;
 - б) кам'яного вугілля;
 - в) природного газу.
29. Яка сфера переважає в економіці Італії?
- а) сільське господарство;
 - б) промисловість;
 - в) сфера послуг.
30. Виробництво яких металів зосереджено переважно в Північній частині Італії?
- а) міді, цинку, алюмінію;
 - б) ртуті, магнію;
 - в) свинцю, магнію.
31. Який з основних мотивів привертає туристів до Італії?
- а) кліматичні особливості;
 - б) природа;
 - в) історико-культурні визначні пам'ятки.
32. Політична система Великої Британії:
- а) монархія;
 - б) ліберальна демократія;
 - в) парламентська монархія.
33. Великобританія складається з:
- а) 2 головних адміністративно-політичних частин;
 - б) 4 головних адміністративно-політичних частин;
 - в) 5 головних адміністративно-політичних частин.

34. Що являє собою Лондон?

- а) конгломерат невеликих містечок, сконцентрованих навколо центральної частини міста;
- б) скупчення гігантських міст;
- в) поодинокі невеликі містечка без видимої центральної частини.

35. Сфера послуг у Великобританії складає:

- а) 60%;
- б) 75%;
- в) 80%.

36. Скільки країн мають кордони з Францією?

- а) 9;
- б) 7;
- в) 5.

37. Частка французів у чисельності населення країни складає:

- а) 65%;
- б) 75%;
- в) 85%.

38. Назвіть місто різноманітних фестивалів (також і кінематографічних) і архітектурних пам'яток, чудових піщаних пляжів і церков, каплиць і старовинних будинків:

- а) Канни;
- б) Ніцца;
- в) Бордо.

39. Яке місто називають столицею Блакитного берега?

- а) Канни;
- б) Ніцца;
- в) Монте-Карло.

40. Який із найпрестижніших курортів «Трьох долин», розташований у центрі Тарантезької долини?

- а) Куршавель;
- б) Буковель;
- в) Труа-Валле.

41. В Азії виділяють:

- а) 5 регіонів;
- б) 6 регіонів;
- в) 7 регіонів.

42. Найпривабливіші для туризму країни Південно-Східної Азії:

- а) Малайзія, Сінгапур, Тайланд;
- б) Малайзія, Камбоджа, Філіппіни;
- в) В'єтнам, Філіппіни, Тайланд.

43. Вкажіть кількість туристів, які щорічно відвідують регіон Східної Азії:

- а) 15 млн;
- б) 25 млн;
- в) 35 млн.

44. Основні туристичні ресурси Центральної Азії зосереджені в:

- а) Узбекистані, Туркменістані;
- б) Узбекистані, Таджикистані;
- в) Киргизстані, Казахстані.

45. Перлиною індійської архітектури є:

- а) Кутб-мінар;
- б) Храм Лакшмі-нараян;
- в) Усипальня Ітемад-уд-даули.

46. Що є головною визначною пам'яткою Острова Ельфанта?

- а) масивний бюст трьохголового Шиви заввишки 5 метрів;
- б) фонтан Флори;
- в) статуя Слона.

47. Яка прекрасна архітектурна споруда з білого мармуру, зведена подібно до Тадж Махала?

- а) Усипальня Ітемад-уд-даули;
- б) Кутб-мінар;
- в) Меморіал Вікторії.

48. Розвиток туризму в Китаї породжують:

- а) унікальні природні, історико-культурні об'єкти та цілеспрямована політика їхньої охорони;
- б) історико-культурні об'єкти та цілеспрямована політика їхньої охорони;
- в) унікальні природні, історико-культурні об'єкти.

49. Характерною рисою китайських ландшафтів є:

- а) органічне поєднання високих сучасних споруд та культурних пам'яток;
- б) органічне поєднання природних особливостей з архітектурними;
- в) органічне поєднання високих сучасних споруд із природними особливостями.

50. Транспортна інфраструктура у сфері туризму розвинена:

- а) нерівномірно на території країни;
- б) рівномірно по всій країні;
- в) подекуди у великих містах.

51. Однією з найвеличніших і найвідоміших у світі історико- культурних пам'яток є:

- а) Храм Нефритового Будди;
- б) Великий Китайський мур;
- в) Храм Неба.

52. Яке місто найбільше нагадує європейське?

- а) Гонконг;
- б) Макао;
- в) Пекін.

53. Основними природними туристичними об'єктами країн Латинської Америки є:

- а) водоспади Ігуасу, Анхель, ландшафти Анд, високогірне озеро Тітікака, океанські пляжі Бразилії та Мексики, пам'ятки епох майя та інків;
- б) водоспади Ігуасу, Ніагара, ландшафти Анд, високогірне озеро Тітікака, океанські пляжі Канади та США;
- в) великий каньйон річки Колорадо, знамениті національні парки Америки, водоспади Ігуасу, Анхель.

54. Скільки штатів входять до складу США?

- а) 55;
- б) 51;
- в) 50.

55. Стабільність рекреаційних потоків обумовлюється наявністю таких чинників:

- а) соціально-економічного, рекреаційно-ресурсного, інфраструктурного, географічного положення;
- б) соціально-економічного, рекреаційно-ресурсного, інфраструктурного, політичного;
- в) соціально-економічного, культурного, інфраструктурного, політичного.

56. Яке місто є столицею бізнесу, індустрії розваг, світової культури?

- а) Бостон;
- б) Нью-Йорк;
- в) Лос-Анджелес.

57. До великих рекреаційних районів США зі значними перспективами відноситься:

- а) Аляска;
- б) Каліфорнія;
- в) Техас.

58. Канада – це:

- а) унітарна держава;
- б) федерація;
- в) конфедерація.

59. Країна омивається:

- а) Тихим та Атлантичним океанами;
- б) Атлантичним океаном;
- в) Атлантичним, Північним Льодовитим та Тихим океанами.

60. Найбільше місто Канади:

- а) Торонто;
- б) Оттава;
- в) Монреаль.

61. Онтаріо славиться:

- а) каналом Рідо, Парламентом, Баштою Миру, музеями;
- б) виноградниками, “Великою підковою” Ніагарського водоспаду;
- в) колекцією зброї, селом індіців.

62. Основними визначними пам’ятками Оттави є:

- а) історичний музей у старовинному будинку “Ермантинджер”;
- б) музей взуття, музей кераміки, Науковий центр;
- в) Вежа Миру, Парламент, Королівська поліція.

63. Знаменитий Ірландський фестиваль проходить у:

- а) Кінгстоні;
- б) Торонто;
- в) Монреалі;
- г) Ванкувері.

64. Місто розташоване на річковому острові, навколо Королівської гори, що підноситься в його центрі:

- а) Монреаль;
- б) Оттава;
- в) Вінніпег.

65. Мексика входить до:

- а) десятки провідних туристичних країн світу;
- б) п’ятірки провідних туристичних країн світу;
- в) не входить до провідних туристичних країн світу.

66. У списку ЮНЕСКО Мексика представлена:

- а) 12 об’єктами;
- б) 16 об’єктами;
- в) 19 об’єктами.

67. Скільки суверенних держав на сучасному етапі налічується в Африці?

- а) 43;
- б) 53;
- в) 63.

68. Яким колоніальним країнам належало 37% та 32% африканської території?

- а) Франція, Великобританія;
- б) Франція, Португалія;
- в) Великобританія, Іспанія.

69. Стримуючими факторами розвитку туристичної індустрії на континенті є:
- а) низький рівень соціально-економічного розвитку країн, слаборозвинена інфраструктура, військово-політичні конфлікти;
 - б) слаборозвинена інфраструктура, військово-політичні конфлікти, недостатня кількість архітектурних пам'яток;
 - в) слаборозвинена інфраструктура, значна захворюваність місцевого населення.
70. Основними туристичними об'єктами континенту є:
- а) піщані пляжі на Сейшельських і Коморських островах, гірські ландшафти (г. Столова), всесвітньо відомий водоспад Вікторія, поселення масаїв;
 - б) піщані пляжі Карибського моря, гірські ландшафти (г. Столова), всесвітньо відомий водоспад Анхель, поселення масаїв;
 - в) піщані пляжі Карибського моря, гірські ландшафти (г. Столова), всесвітньо відомий водоспад Анхель, пам'ятки епохи майя та ацтеків.
71. На сході ПАР переважають:
- а) коротколисті вічно зелені кущі;
 - б) хвойні ліси;
 - в) листяні ліси;
 - г) вологі мусонні ліси.
72. Найвідоміший національний парк у ПАР:
- а) парк Когельберг;
 - б) парк Еддо;
 - в) парк Крюгера;
 - г) парк Цицикамма.
73. Північний Кейп – це:
- а) найхолодніша провінція країни;
 - б) найтепліша провінція країни;
 - в) найбільша за площею провінція країни;
 - г) найменша за площею провінція країни.
74. Основний курорт Австралії:
- а) Золоте узбережжя;
 - б) Рожеве узбережжя;
 - в) Блакитне узбережжя.
75. Культурна столиця південної півкулі:
- а) Мельбурн;
 - б) Сідней;
 - в) Брісбен.
76. Ким була відкрита Нова Зеландія?
- а) А. Тасманом;
 - б) Х. Колумбом;
 - в) Ф. Магелланом.

77. Географічно Океанія поділяється на:

- а) три частини;
- б) п'ять частин;
- в) сім частин.

78. Найатрактивніше місто Іспанії - це:

- а) Валенсія;
- б) Севілья;
- в) Сарагоса.

79. Одне з найбільших зібрань мистецьких шедеврів у світі знаходиться в Іспанії в:

- а) Прадо;
- б) Лувр;
- в) галерея Уффіці.

80. Які моря омивають країну Ізраїль?

- а) Середземне, Червоне;
- б) Жовте, Середземне;
- в) Мертве, Середземне.

81. Як називалося місто Єрусалим за часів царя Давида?

- а) Вавилон;
- б) Єрихон;
- в) Ієвус.

82. Музей Землі Ізраїльської знаходиться:

- а) в Яффі;
- б) в Тель-Авіві;
- в) в Єрусалимі.

83. Найбільша річка Таїланду - це:

- а) Меконг;
- б) Хуанхе;
- в) Брахмапутра.

84. Заповідник архітектурних пам'яток Таїланду знаходиться:

- а) на півночі;
- б) у столиці;
- в) на узбережжі.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1. Туристичні дестинації в Польщі.
2. Туристичні дестинації в Чехії.
3. Туристичні дестинації в Сербії.
4. Туристичні дестинації в Словаччині.
5. Туристичні дестинації в Угорщині.
6. Туристично-країнознавча характеристика Австралії.
7. Туристичні ресурси Індії.
8. Туристичний потенціал Єгипту.
9. Туристичні ресурси Чорногорії.
10. Об'єкти ЮНЕСКО як туристичний ресурс Іспанії.
11. Природно-ресурсний потенціал та туристично-рекреаційні ресурси Індії.
12. Аналіз історико-культурного туристичного і природного потенціалу Саудівської Аравії.
13. Регіональна характеристика динаміки туристичної галузі Туреччини.
14. Характеристика Франції як провідної туристичної країни Європейського регіону: соціально-економічний та історико-культурний аспект.
15. Проблеми і перспективи розвитку спеціалізованих видів туризму в Південній Африці.
16. Характеристика провідних туристичних країн району Карибського басейну, їх центри та розвинені види туризму.
17. Туристично-країнознавча характеристика Ізраїлю.
18. Роль країн Океанії у розвитку міжнародного туризму.
19. Бельгія як туристична дестинація Європейського туристичного регіону.
20. Пам'ятки ЮНЕСКО Нідерландів в системі туристично-рекреаційного потенціалу.
21. Екологічний туризм в Швеції.
22. Історико-культурні туристичні ресурси Словенії.
23. Сакральні туристичні об'єкти Стамбулу.
24. Історико-культурна спадщина Іспанії.
25. Характеристика туристичного потенціалу Японії.
26. Туристично-країнознавча характеристика Швеції.
27. Туристично-рекреаційні ресурси Туреччини.
28. SPA-туризм в Ізраїлі.
29. Туристично-країнознавча характеристика Норвегії.
30. Бальнеологічні курорти Німеччини.
31. Розвиток туризму в Польщі.
32. Перспективи розвитку спеціалізованих видів туризму в Німеччині.
33. Оцінка туристичних ресурсів для цілей спортивного туризму на території Китаю.
34. Релігійні особливості Італії як фактор розвитку туризму.
35. Бальнеологічні ресурси як основа лікувально-оздоровчого туризму на території Угорщини.

36. Міста як центри пізнавального туризму на території Іспанії.
37. Археологічні пам'ятки як об'єкти пізнавального туризму на території Єгипту.
38. Провідні морські, гірські та бальнеологічні курорти та рекреаційні зони Чехії.
39. Розвиток адаптивного туризму в національних природних парках США.
40. Туристична привабливість Нової Зеландії.
41. Особливості розвитку готельного господарства Африканського рекреаційного регіону.
42. Туристично-рекреаційні ресурси Латвійської Республіки: стан та перспективи розвитку.

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

АФРИКАНС – мова африканерів, поширена у Південній Африці; одна з германських мов.

АЦТЕКИ – найчисленніша індіанська народність Мексики.

ВІЗА – спеціальний дозвіл відповідних органів іноземного уряду на в'їзд, виїзд, мешкання або проїзд через територію даної держави.

ГЕОПОЛІТИКА – сфера державної зовнішньої політики, в якій враховуються особливості фізичної, економічної та політичної географії якої-небудь країни.

ДЕРЖАВА – апарат політичної влади в суспільстві. Сукупність органів і осіб, що зосередили у своїх руках владу, що приймають рішення в державному масштабі, що розпоряджаються державною власністю.

Держава добробуту – держава, яка бере на себе основну частку соціальних витрат. **Держава транзиту** – будь-які держави, через територію яких вантажі (товари та інші предмети) перевозяться транзитом з держав відправлення в держави призначення.

ЕКЗОТИКА – усе (природа, побут, культура тощо віддалених країн), що є незвичайним для даної місцевості, що здається дивовижним, надто мальовничим. Дивні, незвичні, з погляду людей даної країни, особливості природи, звичаїв, мистецтва віддалених країн.

ЕКСПОРТ – вивіз товарів або капіталів за кордон; прот. імпорт. **Експорт інфляції** – поширення інфляції з одних країн в інші, що виникає в результаті економічних відносин.

ЕТНОС – спільнота людей (плем'я, народність, нація), що історично склалася та має соціальну цілісність і оригінальний стереотип поведінки.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ, ЄС (EUROPEAN UNION, EU) – об'єднання європейських держав, що беруть участь у процесі європейської інтеграції. Попередниками ЄС були: 1951-1957 – Європейське співтовариство вугілля і сталі (ЄСВС); 1957-1967 – Європейське економічне співтовариство (ЄЕС); 1967-1992 – Європейські співтовариства (ЄЕС, Євратом, ЄСВС) з листопада 1993 – Європейський Союз. Назва «Європейські Співтовариства» часто уживається стосовно всіх етапів розвитку ЄС.

ІМПОРТ – ввезення в країну товарів з-за кордону; непрямий імпорт – імпорт комплектуючих виробів або напівфабрикатів. Спеціальний імпорт – імпорт товарів для внутрішнього вжитку.

ІМПЕРІЯ – велика монархічна держава, на чолі якої стоїть імператор, імператриця. Велика імперіалістична держава, що має колонії. Велика монополія, що контролює цілу галузь промисловості, якусь діяльність.

ІНДУСТРІЯ – фабрично-заводська промисловість із машинною технікою; промисловість. Галузь народного господарства, пов'язана з безпосереднім обслуговуванням населення. Індустрія туризму. Індустрія здоров'я.

ІНФРАСТРУКТУРА – капітальні блага, які забезпечують умови економічного розвитку (шляхи сполучень, мережа комунікацій тощо).

КОРДОН – межа, що розділяє території держав. Межа між чим-небудь. Етнічні кордони. За кордоном – у якій-небудь іншій державі; не в межах своєї держави. З-за кордону – з іншої держави.

КРАЇНОЗНАВСТВО – розділ географії, що займається комплексним вивченням природи, історії, населення, економіки, культури й політики країн та великих територій.

КРУЇЗ – морська або річкова туристична поїздка на теплоході, використовуваному як засіб перевезення, розміщення, харчування, розваг тощо, що включає в програму берегове обслуговування.

КУРОРТ – місцевість із природними цілющими властивостями, пристосована для лікування, відпочинку.

МАРШРУТ – заздалегідь намічена або встановлена дорога дотримання мандрівників (туристів) або транспортних засобів.

МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ – об'єднання держав або національних громад (асоціацій) неурядового характеру для досягнення спільних цілей у сфері політичної, економічної, науково-технічної, культури тощо; одна з форм багатосторонньої співпраці між державами.

МОНАРХІЯ – форма правління, за якої найвища державна влада зосереджена в руках однієї особи – монарха. Держава з такою формою правління.

ПОТЕНЦІАЛ – сукупність усіх наявних засобів, можливостей, продуктивних сил та ін, що можуть бути використані в якій-небудь галузі, ділянці, сфері. Запас чогось; резерв. Приховані здатності, сили для якої-небудь діяльності, що можуть виявитися за певних умов. Воєнний потенціал – сукупність економічних, військових і морально-політичних ресурсів, що можуть бути використані державою для ведення війни.

Економічний потенціал – сукупність економічних можливостей держави (або об'єднання держав), які можуть бути використані для забезпечення всіх матеріальних потреб (виробництва, оборони, особистих потреб населення тощо).

РЕГІОН (від латин. – країна, область) велика індивідуальна територіальна одиниця (наприклад, природна, економічна, політична і ін.). Регіональний – що відноситься до якої-небудь певної території (району, області, країні, групі країн).

РЕСПУБЛІКА – одна з форм державного правління, за якої верховні органи державної влади обираються на певний строк у тому чи іншому порядку. Країна з такою формою правління. Національно-територіальна частина країни з органами самоврядування.

САФАРІ – туристична поїздка з метою полювання або знайомства з місцевою природою, як правило, в країнах Центральної Африки.

СТОЛИЦЯ – головне місто, адміністративно-політичний центр держави, республіки та ін. Про яке-небудь місто, село тощо як центр певної області, краю, місцевості. Місце зосередження кого-, чого-небудь.

ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИЙ – міжнаціональний, пов'язаний з декількома країнами. Транснаціональна корпорація – гігантські компанії, які діють у міжнародному масштабі і контролюють значну частку світового виробництва товарів, послуг, процес ціноутворення і привласнюють монопольні надприбутки.

ТУР – туристична поїздка по певному маршруту в певний термін з певним комплексом послуг (перевезення, розміщення, харчування та ін.); розрізняють індивідуальну і групову подорожі.

ТРАНСФЕР – будь-яке перевезення туриста усередині туристичного центру (доставка з вокзалу, аеропорту або морського порту до готелю і назад; з одного вокзалу, аеро- або морського порту на інший; з готелю до театру та назад і т.д.).

ТУРИЗМ – подорожі, які здійснюються за певними маршрутами по своїй країні або за кордоном; у багатьох випадках мають елементи спорту. Тимчасовий виїзд людини з місця постійного проживання в оздоровчих, пізнавальних або професійно-ділових цілях. Лижний туризм.

ТУРИСТИЧНА ФІРМА – підприємство, що здійснює збут туристичних послуг споживачам; залежно від функцій, що виконуються туристичними фірмами їх розділяють на турагентів і туроператорів.

ТУРОПЕРАТОР – оптова туристична фірма, що займається розробкою турів, розрахованих на масовий споживчий попит, їх рекламою і збутом через роздрібних турагентів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна:

1. Будз М. Д., Мартинюк В. О., Постолюк Р. М., Троян С. С. Комплексне країнознавство (основні поняття, категорії, країни, персоналії): словник-довідник. К.: ПП Самборський І.О., 2003. 256 с.
2. Босовська М. В. Інтеграційні процеси в туризмі: монограф. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 832 с.
3. В'їзний туризм: навч. посіб. / Автор. кол.: Коваль П. Ф., Алешугіна Н. О., Андрєєва Г. П., Зеленська О. О., Григор'єва Т. В., Пархоменко О. Г., Дудко В. Б., Михайловський М. О., Бондар С. І. Ніжин: Вид-во Лук'яненко В. В., 2010. 304 с.
4. Голод А. Безпека регіональних туристичних систем: теорія, методологія та проблеми гарантування: монограф. Львів: ЛДУФК, 2017. 340 с.
5. Дмитрук О. Ю. Туристичне країнознавство. К.: Київський університет, 2002. 274 с.
6. Клапчук В. М. Туристичне країнознавство (лекції): навч.-метод. посіб. для студ. спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Івано-Франківськ, 2023. 177 с.
7. Конституція Польської Республіки (з передмовою Володимира Шаповала). К.: Москаленко О. М., 2018. 82 с.
8. Корж Н. В. Управління туристичними дестинаціями: підруч. Вінниця: «ПП«ТД Едельвейс і К», 2017. 322 с.
9. Кривенкова Р. Ю. Особливості процесу суспільної консолідації в Україні (на прикладі румунської національної меншини): державноуправлінський аспект. *Relatii româno-ukrainene. Istorie si contemporaneitate*. ISSN 1843-7052. Satu Mare: Editura Muzeului Sătmărean, 2015. P. 269 – 278.
10. Кривенкова Р. Ю. Особливості туристичного потенціалу та туристичних ресурсів Іспанії та ФРН. *Fundamental and applied researches: contemporary, scientific and practical solutions and approaches*. Interdisciplinary prospects: mater. of V Inter. Sc. Conf., 27 June 2019. Banska Bystrica – Baku – Uzhhorod – Kherson – Kryvyj Rih, 2019. P. 252 – 254.
11. Кривенкова Р. Ю., Береш Н. М. Туристично-рекреаційна галузь Бразилії: державноуправлінський аспект. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації*, 31.10.2023 р. Секція «Державне управління» / За ред. проф. В.П. Коцура. Вип. 98. Переяслав, 2023. С. 72-74.
12. Кривенкова Р. Ю., Затилюк Ю. С. Історико-культурна спадщина як фактор розвитку туризму (на прикладі країн Південної Європи). *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації*, 31.10.2023 р. Секція «Туризм і рекреація» / За ред. проф. В.П. Коцура. Вип. 98. Переяслав, 2023. С. 63-65.
13. Кривенкова Р. Ю., Петровцій І. І. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю Греції: історія та досвід управління. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації*, 31.10.2023 р.

- Секція «Державне управління» / За ред. проф. В.П. Коцура. Вип. 98. Переяслав, 2023. С. 75-77.
- 14.Кривенкова Р. Ю., Присташ В. А. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю в Ізраїлі. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку агропродовольчої сфери, індустрії гостинності та торгівлі*: зб. матер. Міжнар.наук.-практ. конф., 02.11.2023 р. Вип. 2. Харків, 2023. С. 57-60.
 - 15.Кривенкова Р. Ю., Сіра Е. О. Імперативи розвитку готельно-ресторанної індустрії в умовах воєнного стану: тенденції та перспективи відновлення. *Причорноморські економічні студії*. Вип. 83. 2023. С. 40 – 44.
 - 16.Кривенкова Р. Ю., Сіра Е. О. Інноватизація організації закладів харчування у сфері індустрії гостинності України. *Причорноморські економічні студії*. 2024. Вип. 86 . С. 228 – 234.
 - 17.Кривенкова Р. Ю., Сірош А. О. Стратегія розвитку національного туризму (на прикладі країн Північної Європи). *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації*, 30.09.2023 р. Секція «Туризм і рекреація» / За ред. проф. В.П. Коцура. Вип. 98. Переяслав, 2023. С. 29-31.
 - 18.Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). 3-є вид., перероб. та доп. К.: «Альтерпрес», 2005. 436 с.
 - 19.Любіцева О. О. Туристичне країнознавство : країни лідери туризму: навч. посіб. К.: Альтерпрес, 2008. 436 с.
 - 20.Мальська М. П., Антонюк Н. В., Ганич Н. М. Міжнародний туризм і сфера послуг: підруч. К.: Знання, 2008. 661 с.
 - 21.Мальська М. П., Паньків Н. М., Ховалко А. Б. Світовий досвід розвитку туризму. К.: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2017. 244 с.
 - 22.Мальська М. П. Туристичне країнознавство: Азія та Океанія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К., 2012. 284 с.
 - 23.Мальська М. П. Туристичне країнознавство: Європа: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К., 2010. 196 с.
 - 24.Масляк П. О. Країнознавство: підруч. 2-ге вид., випр. К.: Знання, 2008. 292 с.
 - 25.Парфіненко А. Національна держава і міжнародний туризм у вимірах глобалізації (вступ до курсу «Туристичне країнознавство»): посіб. Харків: Бурун-книга, 2009. 128 с.
 - 26.Парфіненко А. Ю. Туристичне країнознавство: навч. посіб. Харків: Бурун Книга, 2009. 288 с.
 - 27.Парфіненко А. Ю. Туристичне країнознавство як навчальна та наукова дисципліна. *Географія та туризм*: наук. зб. / Ред. кол.: Я. Б. Олійник (відп. ред.) та ін. К.: Альтерпрес, 2010. Вип.6. С. 90 – 96.
 - 28.Просторова організація туристично-рекреаційної сфери регіону : монографія / за ред. В. В. Паппа. Мукачево: Редакційно-видавничий центр МДУ, 2016. 268 с.
 - 29.Редько В. Є. Туристичне країнознавство. Курс лекцій. Донецьк: ДонНУЕТ, 2011. 223 с.
 - 30.Семенов В. Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. / Одеський нац. екон. ун-т. 2-ге вид., доп. та випр. Херсон: Грінь Д. С., 2013. 392 с.

31. Стафійчук В. І. Туристичне країнознавство: туристичні ресурси світу. Європа, Азія, Австралія та Океанія: навч. посіб. К.: Альтерпрес, 2009. 427 с.
32. Туристична політика зарубіжних країн: підруч. / за ред. А. Ю. Парфіненка. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. 220 с.
33. Туристичне країнознавство: підруч. / за ред. А. Ю. Парфіненко, В. І. Сідорова, О. О. Любіцевої. 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2015. 551 с.
34. Уварова Г. Ш., Мелько О. Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2022. 410 с.
35. Kryvenkova R. Scientists' views on the study of tourism potential formation. *International scientific journal «EDUCATION AND SCIENCE»* / ed. Board: T.D. Shcherban (Ed. in Chief); Deputy Ch. Ed: Jerzy Piwowarski; V. V. Hoblyk. Mukachevo – Częstochowa: MSU publ., Humanistic–Natural Sciences University named after Yana Dluhosha in Czestochowa, 2019. Issue 2 (27). P. 179 – 184.
36. Kryvenkova R. State management of formation and development of tourist potential of Ukraine. *ZESZYTY NAUKOWE*. Tom 22, rocznik XI. Sucha Beskidzka: Wyższa Szkoła Turystyki i Ekologii w Suchej Beskidzkiej, 2022. P. 36 – 45.
37. Mitrikova J. Turistike destinacie Slovenska (vybrane kapitoly). Presov: Vydavatel'stvo BOOKMAN, 2017. 130 s.
38. Nawrot L. Kierunki Rozwoju wspolczesnej turystyki: monografia naukowa. Poznan, 2019. 411 s.

Допоміжна:

39. Алексеева Ю. В. Державне регулювання розвитку туристичної галузі України в контексті досвіду Франції: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02; Одес. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Одеса, 2005. 20 с.
40. Габчак Н. Ф. Туристичне країнознавство країн Європи: навч.-метод. посіб. Ужгород, 2006. 43 с.
41. Дубович І. Країнознавчий словник-довідник Львів: Видавничий дім «Панорама», 2003. 580 с.
42. Кривенкова Р. Ю. Державне управління туристичною галуззю в Японії. *Становлення та розвиток публічного адміністрування: матеріали XI конф. студ. та молод. уч. за міжнар. уч., м. Дніпро, 8 трав. 2020 р. Дніпро, 2020. С. 195 – 199.*
43. Кривенкова Р. Ю. Законодавче забезпечення сфери туризму та формування туристичного потенціалу в державному управлінні: аналіз законодавства. *Проблеми управління соціальним і гуманітарним розвитком: матеріали XIII наук.-практ. конф. за міжнар. уч., м. Дніпро, 30 листоп. 2020 р. Дніпро, 2020. С. 270 – 274.*
44. Кривенкова Р. Ю. Менеджмент туристичної діяльності на прикладі формування туристичного потенціалу: державноуправлінський аспект. *Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід:*

- матеріали XIV Міжнар. наук. конф., м. Львів, 9 жовт. 2020 р. Львів, 2020. С. 174 – 179.
- 45.Кривенкова Р. Ю. Особливості формування туристичного потенціалу Польщі: державноуправлінський аспект. *Становлення та розвиток публічного адміністрування*: матеріали XI конф. студ. та молод. уч. за міжнар. уч., м. Дніпро, 8 трав. 2020 р. Дніпро, 2020. С. 199 – 202.
- 46.Кривенкова Р. Ю. Український національний туристичний продукт на ринку турпослуг: порівняння з Норвегією. *Туризм сучасності: проблеми та перспективи*: зб. праць I Всеукр. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 30 трав. 2017 р. Тернопіль, 2017. С. 176 – 183.
- 47.Кривенкова Р. Ю. Формування туристичного потенціалу Чорнобильської зони: державноуправлінський аспект. *Rozwój nowoczesnej edukacji i nauki – stan, problemy, perspektywy*. Tom VII: Tożsamość i wolność w edukacji i nauce / [Red.: Jan Grzesiak, Ivan Zymomyra, Wasyl Ilnytskyj]. Konin – Użhorod – Bielsko-Biała – Kijów: Poswit, 2019. S. 191 – 194
- 48.Федорченко В. К. Туристський словник-довідник. К.: Дніпро, 2000. 187 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет:

- 49.Бобрик Ю. Названі найпопулярніші країни для туризму в світі. URL: <https://www.poglyad.tv/nazvani-najpopulyarnishi-krayiny-dlya-turyzmu-v-sviti-lidyrue-frantsiya/>
- 50.Інформаційно-пошукова система, пристосована для пошуку інформації про країни світу. URL: <http://www.geonames.de/cous.html>
- 51.Матеріали ЄС і Ради Європи. URL: www.isi.gov.uk
- 52.Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: www.europa.eu.com
- 53.Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <http://www.mfa.gov.ua>
- 54.Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. URL: <https://www.unwto.org/>
- 55.Офіційний сайт ООН. URL: www.un.org
- 56.Deutsche Gesellschaft für Tourismuswissenschaft e.V. URL: <https://www.dgt.de/>
- 57.Gryszel P. Uwarunkowania organizacyjno–prawne funkcjonowania gospodarki turystycznej w Polsce URL: https://www.lotur.eu/UploadFiles/524/178/1265187571-Organizacja_turystyki_w_Polsce.pdf. 13 s.
- 58.Jégouzo L. L'évolution de la politique publique du tourisme en France. *Mondes du Tourisme* 2019. №15. 10 p. URL: <https://journals.openedition.org/tourisme/2193>
- 59.Pulido-Fernandez J. Sustainability as a Key Factor in Tourism Competitiveness: A Global Analysis. 2020. №12 (51). URL: Sustainability | An Open Access Journal from MDPI
- 60.UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. URL: <https://en.unesco.org/>

ДОДАТКИ

План порівняльної туристично-краєнознавчої таблиці

Географічне розташування держав	
Розвиток туристичної галузі держав	Основні історичні віхи розвитку туризму, характеристика сучасних туристичних потоків, інформація щодо найпопулярніших туристичних маршрутів та визначних пам'яток
Природні туристичні ресурси	Основні
Історико-культурні туристичні ресурси	Основні
Соціально-економічні (або інфраструктурні) туристичні ресурси	Основні
Основні туристичні центри держав	
Столиця країни	
Природні умови	Навести стислі відомості щодо фізико-географічних особливостей країн
Клімат	Стисла інформація щодо погодних умов за сезонами
Грошова одиниця	Вказується офіційна грошова одиниця країн або декілька грошових одиниць
Соціально-політичний лад	Стисла характеристика сучасного соціально-політичного ладу та основних органів державного управління туристичною галуззю в країнах
Економіка	Основні напрямки економічного розвитку країн
Населення	Основні демографічні характеристики
Офіційна мова	Вказується державна мова, що закріплена в офіційному діловодстві
Коли країна була сформована як єдина консолідована держава?	
Релігія	Основні релігійні конфесії країн
Національні традиції та кухня	Розглядаються деякі особливості способу життя місцевого населення, ділового та світського етикету
Готельно-ресторанна сфера держав	Дані про основні готелі та ресторани країн
Додаткова інформація про особливості країни та її мешканців	Інформація, що корисна керівнику туристичної групи та туристу за такими напрямками: розміщення, покупки, медичне обслуговування, чаєві тощо

Руслана КРИВЕНКОВА

ТУРИСТИЧНЕ КРАЇНОЗНАВСТВО

Методичні рекомендації

**до практичних занять та самостійної роботи
для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» /
1013 «Hotel, restaurants and catering»**

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Ум.друк.арк. 2,32. Зам. № 136.

Редакційно-видавничий відділ ДВНЗ «УжНУ»
88000, м. Ужгород, вул. Заньковецької, 89
E-mail: dep-editors@uzhnu.edu.ua